

Aare Siir
Eesti Politsei Kutseühing

Meie: 04.06.2025 nr 9-2/5-2

Vastus pöördumisele

Lugupeetud Aare Siir

Siseministeerium on kätte saanud ja tutvunud Teie pöördumisega, milles väljendate muret massilise isikute jälgimise üle, mis rikub põhiseadusega tagatud õigust perekonna- ja eraelu puutumatusele. Samuti toote esile, et kogutud andmetele omab juurdepääsu teadmata isikute ring, kelle poolt nende andmete töötlus toimub ilma piisava seadusliku aluse ja avaliku järelevalveta. Teie hinnangul seab kujunenud olukord ohtu õiguskaitseasutuste usaldusväärsuse, õigusriigi põhimõtted ning võib võimaldada kompromiteeriva info väärkasutust, sealhulgas mõjutada kohtuvõimu sõltumatust.

Selgitame, et seni on numbrituvastuskaamerate paigaldamine ja kasutamine Politsei- ja Piirivalveameti poolt toimunud [korrakaitseaduse](#) (edaspidi KorS) § 34 alusel, mis lubab politseil avalikus kohas ohu väljaselgitamiseks, tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks kasutada pilti edastavat või salvestavat jälgimisseadet. Ehkki see ei väljendu objektiivses õiguses sõnaselgelt, on numbrituvastuskaamera KorS-i § 34 lõikes 1 nimetatud jälgimisseadmestik, mis lisaks pildi edastamisele ja salvestamisele, suudab automaatselt tuvastada mootorsõiduki või haagise ning selle registreerimismärgi ja muuta registreerimismärgil olevad sümbolid tekstiks, mille kaudu on võimalik teostada õigusliku aluse olemasolul päringuid andmebaasides. Ehkki varasemalt ei käsitletud Eestis sõiduki registreerimismärgil olevaid andmeid isikuandmetena, on õiguspraktikas jõutud seisukohale, et numbrituvastuskaamera salvestised on siiski isikuandmed. Seda põhjusel, et kaamera vaatevälja võivad sattuda mootorsõidukis või selle vahetus läheduses viibivad isikud (pilt isikust kui isikuandmed) ning riigil on numbrimärgi kaudu võimalik - küll täiendavate päringute abil, mis peavad olema põhjendatud - tuvastada sõiduki omanik või vastutav kasutaja.

Tunnistame, et tänane olukord, kus kõigi mööduvate mootorsõidukite kujutist jäädvustava kaamera kasutamine tugineb üldsõnalistele korrakaitseaduse normidele ning üksikasjalikum reguleerimine on usaldatud täitevvõimu määruste tasandile, ei taga piisavat õigusselgust ega vasta põhiõiguste piiramiseks seadusega nõutavale selgele alusele. Seetõttu on siseminister Igor

Taro 14.mail 2025 otsustanud peatada numbrituvastuskaamerate kasutamise kuni selgete ja piisavate õiguslike reeglite kehtestamiseni.

Täname Teid probleemile tähelepanu juhtimast. Samas, kui peate vajalikuks, julgustame Teid pöörduma vastavate asutuste ja institutsioonide poole, et hinnata massilise jälgimise seaduslikkust, viia läbi sõltumatud auditid andmete töötlemise ja juurdepääsude kontrollimiseks, uurida võimalikke julgeolekuriske ja õigusrikkumisi ning luua Eesti õiguskorda katsetusmenetluse instituut, kuna nimetatud tegevused ei kuulu Siseministeeriumi pädevusse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Henry Timberg
osakonnajuhataja

Ott Aarma
ott.aarma@siseministeerium.ee